Dosarul nr. 5r-5082/2022
4-22113978-12-5r-04082022

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

16 mai 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Lilia Lupaşco
Grefier Mihai Fomenco
În lipsa:
Petiţionarului Denis Bejenari
Agentului constatator Nicolae Sîrbu

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, contestaţia cet. ***Bejenari Denis***, a.n. *****, IDNP: 2002004066886, domiciliat în *****, împotriva procesului – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984 şi a deciziei de sancţionare din 14.07.2022, emise de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Sîrbu Nicolae în baza art. 235 alin. (1) din Codul contravenţional, instanţa

c o n s t a t ă:

La data de 14.07.2022, agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Sîrbu Nicolae, a întocmit procesul – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984 şi a emis asupra cauzei contravenţionale decizia prin care cet. Bejenari Denis, în baza art. 235 alin. (1) din Codul contravenţional, a fost sancţionat cu amendă în mărime de 9 (*nouă*) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 450 (*patru sute cincizeci*) lei MD şi 3 puncte de penalizare, fiind reţinut în sarcina acestuia că, la 20.06.2022 ora 08:41 fiind în mun. Chişinău, şos. Balcani, conducînd automobilul de model „Mercedes" cu *****, exploata mijlocul de transport la care nu avea cuplată centura de siguranţă, ignorînd prevederile pct. 11 lit. b) a RCR.

Nefiind de acord cu procesul – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984 şi decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 235 alin. (1) din Codul contravenţional, Bejenari Denis, la 22.07.2022 a depus contestaţie, solicitând anularea procesului – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984 şi deciziei de sancţionare din 14.07.2022.

În motivarea contestaţiei petiţionarul a indicat că, probe care ar dovedi că fapta a fost săvîrşită de către acesta nu există, iar personal nu a condus automobilul la data indicată.

Consideră că, la emiterea procesului-verbal cu privire la contravenţie i-a fost limitat dreptul la apărare, iar nemijlocit actul contestat nu corespunde rigorilor art. 443 Cod contravenţional.

În şedinţa de judecată, petiţionarul Bejenari Denis, fiind citat în mod legal, cunoscând despre data şi locul examinării cauzei *(f.d.17),* nu s-a prezentat şi nu a înştiinţat instanţa despre imposibilitatea de a se prezenta.

În şedinţă de judecată agentul constatator din cadrul Inspectoratului Naţional de Securitate Publică al IGP, Sîrbu Nicolae, nu s-a prezentat deşi a fost înştiinţat legal prin intermediul citaţiei cu aviz de recepţie *(f.d. 16),* însă a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa *(f.d. 18, 20).*

Potrivit art. 455 alin. (1) – (3) Cod contravenţional, şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod.

Prezenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, în cazul în care acesta este parte în cauza contravenţională, la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale este obligatorie. Absenţa agentului constatator sau, după caz, a procurorului, citaţi în conformitate cu legislaţia, fără motiv întemeiat şi fără înştiinţarea prealabilă a instanţei, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale şi permite aplicarea acestuia a unei amenzi judiciare de către instanţa de judecată, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală.

Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.

Având în vedere norma legală precitată, instanţa de judecată a dispus examinarea cauzei contravenţiei în lipsa agentului constatator şi a petiţionarului, ori instanţa de judecată a întreprins acţiuni în vederea citării acestora.

În context, instanţa consideră pertinentă jurisprudenţa CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidenţiat că ţine de obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă, iar mai mult, Curtea reaminteşte că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanţă şi de a se apăra (*cauza Poitrimol împotriva Franţei, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31*), or atitudinea reclamanţilor ar echivala cu o renunţare la dreptul de a apărea în instanţă, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

Studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speţa dedusă judecăţii, instanţa de judecată apreciază contestaţia ca fiind întemeiată şi urmează a fi admisă, cu dispunerea anulării deciziei atacate şi încetarea procesului contravenţional, reieşind din următoarele considerente.

Apriori, instanţa de judecată reţine că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984 şi deciziei de sancţionare din 14.07.2022 Bejenari Denis, a fost atras la răspundere contravenţională, fiindu-i imputată comiterea contravenţiei prevăzute de art. 235 alin. (1) Cod contravenţional, în circumstanţele în care la 20.06.2022 ora 08:41 fiind în mun. Chişinău, şos. Balcani, conducînd automobilul de model „Mercedes" cu *****, exploata mijlocul de transport la care nu avea cuplată centura de siguranţă, ignorînd prevederile pct. 11 lit. b) a RCR. *(f.d. 7).*

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984, în privinţa persoanei fizice Bejenari Denis, a fost emisă decizia de sancţionare din

14.07.2022- cu amendă, în mărime de 9 u.c., ceea ce constituie 450 lei (patru sute cincizeci) lei, şi aplicată sancţiunea complementară de 3 p.p. *(f.d 7)*.

Procesul-verbal de constatare a contravenţiei a fost întocmit la data de ***14.07.2022***, în prezenţa contravenientului, care a primit copia actului procedural, fiindu-i explicate drepturile şi obligaţiile prevăzute de art. 384 Cod contravenţional, inclusiv de a depune contestaţie în ordinea prevederilor art. 448 Cod contravenţional.

Potrivit art. 448 alin. (1) şi (4) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8).

Contestaţia împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenţionale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. în cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestaţia şi dosarul cauzei contravenţionale în instanţa de judecată competentă.

Bejenari Denis, a depus contestaţia asupra procesului-verbal seria/nr. MAI05674984 din 14.07.2022 şi a deciziei emise în baza lui, la ***22.07.2022*** în adresa Inspectoratului Naţional de Securitate Publică, fapt pentru care se constată că a fost respectat termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravenţional *(f.d.6)*.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În speţă, instanţa reţine că, prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984 din 14.07.2023, întocmit de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Sîrbu Nicolae, cet. Bejenari Denis, a fost sancţionat cu amendă în mărime de 9 (*nouă*) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 450 (*patru sute cincizeci*) lei MD şi 3 puncte de penalizare, fiind reţinut în sarcina acestuia că, la 20.06.2022 ora 08:41 fiind în mun. Chişinău, şos. Balcani, conducînd automobilul de model „Mercedes” cu *****, exploata mijlocul de transport la care nu avea cuplată centura de siguranţă, ignorînd prevederile pct. 11 lit. b) a RCR.

În continuare, pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie şi sancţiunea aplicată.

Aşadar, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele prevăzute de lege sub sancţiunea nulităţii absolute, instanţa constată că dispoziţiile legale în materie au fost respectate. Astfel, procesul-verbal cuprinde toate menţiunile prevăzute de art. 443 şi 445 din Codul contravenţional, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

Prin urmare, alegaţiile petiţionarului referitor la încălcarea de către agentul constatator a prevederilor art. 443 şi 445 din Codul contravenţional, instanţa de judecată le va respinge ca neîntemeiate şi pur declarative.

Astfel, instanţa n-a depistat careva încălcări la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, respectiv temeiuri legale de anulare a procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 674984 din 14.07.2022 şi a deciziei de sancţionare din aceeaşi dată, întocmite în privinţa lui Bejenari Denis, nu au fost constatate.

În ce priveşte constatarea existenţei faptei contravenţionale, în urma studiului materialelor cauzei contravenţionale, instanţa de judecată ajunge la ferma convingere că, învinuirea înaintată este una pur formală, se bazează pe presupuneri şi nu corespunde circumstanţelor de fapt stabilite în cauză.

Potrivit art. 235 alin. (1) din Codul contravenţional, fapta contravenţională constă în încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform prevederilor art. 425 alin. (1)-(5) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza

contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are valoare prestabilită. Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

În corespundere cu art. 375 alin. (3) din Codul contravenţional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Deci, în speţă, instanţa de judecată atestă lipsa în totalitate a probelor care ar dovedi comiterea contravenţiei imputate petiţionarului, şi anume circumstanţele faptice care ar confirma că la 20.06.2022 ora 08:41 fiind în mun. Chişinău, şos. Balcani, conducînd automobilul de model „Mercedes" cu *****, exploata mijlocul de transport la care nu avea cuplată centura de siguranţă.

La caz, instanţa reţine că, întru dovedirea vinovăţiei făptuitorului agentul constatator a administrat şi anexat la materialele cauzei contravenţionale procesul verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 674984 din 14.07.2022,*(f.d.6)*.

Planşă fotografică, din care se observă o persoană care stă la volanul automobilului, ne fiind posibil de stabilit cine este persoana şi nici dacă are centura cuplată. *(f.d.8-9)*.

Totodată, potrivit art. 443[1] alin.(1) Cod contravenţional, în cazul autosesizării privind săvîrşirea contravenţiilor prevăzute la capitolul XIII al cărţii întîi şi/sau constatate cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate ori al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic ce funcţionează în regim automatizat, ***agentul constatator expediază la domiciliul (adresa juridică) proprietarului sau al posesorului vehiculului solicitarea privind depunerea declaraţiei cu privire la identitatea conducătorului vehiculului***, cu publicarea concomitentă a solicitării respective pe pagina web oficială a autorităţii din care face parte agentul constatator.

Astfel, instanţa atestă că, agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv şi a adoptat o decizie de sancţionare a lui Bejenari Denis, fără a solicita în prealabil, informaţia cu privire la identitatea conducătorului vehiculului aflat la volanul automobilului la data săvârşirii faptei contravenţionale, cauza fiind examinată incomplet, nefiind stabilit cert faptul că în acţiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenţiei prevăzute de art. 235 alin.(1) Cod contravenţional.

Instanţa explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravenţional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conţinutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiei se bucură de prezumţia de legalitate, însă, atunci când este formulată o plângere împotriva acesteia, este contestată chiar prezumţia de care se bucură. În acest caz, instanţa de judecată competentă va administra probele prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal. Cel care a formulat plângerea nu trebuie să îşi demonstreze propria nevinovăţie, revenind instanţei de judecată obligaţia de a administra tot probatoriul necesar stabilirii şi aflării adevărului, iar agentului constatator îi revine sarcina de a proba învinuirea imputată contravenientului.

Din considerentele enunţate, instanţa de judecată conchide că, acuzaţia agentului constatator poartă un caracter declarativ şi formal, în contextul în care la procesul-verbal cu privire la contravenţie din 14.07.2022, nu este anexată nici o probă în acest sens, ori potrivit jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului înfăptuirea justiţiei cere ca, judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.

Astfel, prezumţia nevinovăţiei şi exigenţa ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzaţiile este menţionată explicit în articolul 6 § 2 din CEDO şi ţine de noţiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea cauza *Saunders c. Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de nord* din 17 decembrie 1996).

În această ordine de idei, instanţa subliniază că, deşi procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale şi se bucură de prezumţia de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate, sancţionare contravenţională a persoanei trebuie să fie susţinută prin probe substanţiale, din care ar rezulta componenţa de contravenţie.

În susţinerea poziţiei sale, instanţa de judecată relevă că, domeniul contravenţional a fost asimilat „acuzaţiilor în materie penală", în înţelesul european autonom al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situaţia de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 şi *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste speţe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzaţii penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 §2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, în conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Boldea v. România*, 15 februarie 2007, §30).

Prin urmare, la înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ţinut cont de faptul că concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea unei contravenţii nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea făptuitorului, nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra vina cet. Popa Viorel.

În sensul enunţat, nu poate fi vorba de răspundere contravenţională în lipsa deplină a semnelor obiective şi subiective stabilite de legea contravenţională care să califice fapta prejudiciabilă drept contravenţie.

În consecinţă, pornind de la prevederile art. 461 coroborate cu cele ale art. 441 alin. (1) lit. a) şi alin. (2) din Codul contravenţional, instanţa determină că, contestaţia este una întemeiată şi urmează a fi admisă, cu încetarea procesului contravenţional pornit în privinţa cet. Bejenari Denis pentru săvârşirea faptei contravenţionale prevăzute de art.235 alin. (1) din Codul contravenţional.

Pentru aceste motive, în conformitate cu prevederile art. art. 395 alin. (1) pct. 2), alin. (11), 448, 460, 461 şi, respectiv, art. 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată, –

h o t ă r ă ş t e:

Se admite contestaţia cet. ***Bejenari Denis*** împotriva procesului – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05674984 şi a deciziei de sancţionare din 14.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Sîrbu Nicolae în baza art. 235 alin. (1) din Codul contravenţional.

Se anulează procesul – verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 674984 şi decizia de sancţionare din 14.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Sîrbu Nicolae, în baza art. 235 alin. (1) din Codul contravenţional.

Se încetează procesul contravenţional pornit în privinţa cet. ***Bejenari Denis***, învinuit de săvârşirea contravenţiei prevăzută de art. 235 alin. (1) din Codul contravenţional, pe motiv că nu există faptul contravenţiei.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani.

Preşedintele şedinţei,
Judecător Lilia Lupaşco

Copia corespunde originalului,
Judecător Lilia Lupaşco

Președintele ședinței: Lilia Lupaşco